

ת"פ 42359/06/23 - מדינת ישראל, יחידת תביעות שלוחת נתניה נגד ר' ש'

בית משפט השלום בנתניה
ת"פ 42359-06-23 מדינת ישראל נ' ש' (עציר)

בפני
בעניין:
המאשימה
מדינת ישראל
יחידת תביעות שלוחת נתניה
ע"י ב"כ עוה"ד ליאל אהרוני
ר' ש'
הנאשם
ע"י ב"כ עוה"ד פאדי חמדאן
גזר דין

1. הנאשם הודה בהתאם להסדר טיעון דיוני בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע באיומים (3 עבירות) לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

2. בין הצדדים לא גובשה הסכמה לעניין העונש שראוי שיושת על הנאשם וכל צד טען בעניין זה כראות עיניו וכמיטב שיקול דעתו המקצועי.

עובדות כתב האישום - אוחז בחובו שלושה אישומים

3. לפי האישום הראשון, ביום 12.6.2023 בשעה 19:16 או סמוך לכך, הגיע הנאשם לביתה פרודתו (להלן: המתלוננת), עמה היה מצוי בהליכי גירושין, על מנת לאסוף את אחת מבנותיו הקטינות. באותו המעמד איים הנאשם על המתלוננת באומרו "אם עוד פעם חבר שלך יהיה בקרבת ביתי א' אני אדקור אותך, אשבור לך את הרגליים, אדקור אותך ואזרוק את הגופה שלך לפח".

4. לפי האישום השני, ביום 12.5.2023 בשעות שאינן ידועות למאשימה, שלח הנאשם למתלוננת הודעות קוליות בהן כתב "זונה היא גם באפריקה זונה כמוך, כל הזמן היית זונה, בהמה באמת, אני חושב אני טועה. בסוף מה שאני ראיתי היפופוטם, תיהני בקיצור היפופוטמים יש בספר אדום בגלל שמשימים אותם כי אך אחד לא צריך אותם" וכן "את שומעת לא מספיק שעל הדירה את לא משלמת, את חיה כמו במלון אבל מצד שני אל תשכחי לתת אוכל לילידים, לו במצב כזה איך אשאיר לך... את לא צריכה זרקת אותה לזבל, תגידי תודה שאני לא חתכתי אותך ואת החבר שלך לחתיכות, הסכינים מושחזים, הכל בסדר".

5. לפי האישום השלישי, בתחילת חודש אפריל 2023 בתאריך ובמקום שאינם ידועים למאשימה, צעק הנאשם למתלוננת "תגידי תודה שאת האמא של הילדות שלי אחרת הייתי מוציא לך את העיניים מהמקום".

6. המאשימה בטיעוניה הפנתה לערכים החברתיים המוגנים בהם פגעו מעשיו של הנאשם, זכותה של המתלוננת לשלוות נפש ושלא יופנה נגדה מלל מאיים. חומרה ייתרה ביקשה המאשימה לייחס למעשיו של הנאשם אשר בוצעו במועדים שונים כלפי אישתו של הנאשם, ואם ילדיו על רקע הליך גירושין. בהינתן טיבם ואופיים של האיומים הקשים שהופנו לא רק כלפי המתלוננת אלא נגד מי שנמצא עמה בקשר חברי, וחרף העובדה כי המעשים בוצעו במועדים שונים, סבורה המאשימה כי נכון וראוי יהיה לקבוע מתחם ענישה בין 10-20 חודשים. עמדתה זו תמכה בפסיקה.

7. באשר לקביעת עונשו של הנאשם בגדרו של המתחם הפנתה המאשימה לגילו, העדר עבר פלילי, ההודיה ולקיימת האחריות. לפיכך ובהינתן העובדה כי אין בפני בית המשפט תסקיר שירות המבחן, שהיה בו לשפוך אור על מערכת היחסים בין בני הזוג, לדעת המאשימה, יש למקם את עונשו של הנאשם בחלק התחתון של המתחם, אך לא בתחתית. כן עתרה המאשימה להשית על הנאשם מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

8. ב"כ הנאשם טען כי המתחם אליו עותרת המאשימה מחמיר יתר על המידה, אינו הולם את נסיבות ביצוע העבירות ואף לא את מדיניות הענישה הנהוגה. בתוך כך עמד על הרקע לביצוע העבירות, הליך גירושין, כאשר העבירות אינן מתוכננות, אלא איומים שהושמעו בלהט הרגע, מתוך חשש שהקטינות יחשפו לטיבה של מערכת היחסים שמקיימת המתלוננת עם אחר, ובכל מקרה, לא הייתה לנאשם כוונה להוציא את האיומים מהכוח אל הפועל. לטעם בא כוח הנאשם את המתחם יש לקבוע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר.

9. באשר לקביעת העונש בתוך המתחם, הפנה בא כוח הנאשם לגילו של הנאשם, העדר הרשעות קודמות והעובדה כי נתון במעצר לראשונה בחייו ורק משום שהוא חסר עורף משפחתי ואינו עומד בתנאים שנקבעו בהחלטת בית המשפט על שחרורו. בא כוח הנאשם הוסיף והפנה להודאה ולנטילת האחריות המידית, לחסכון בזמן ועדות המתלוננת, הבעת חרטה כנה, העובדה כי הנאשם והמתלוננת היו שנים טובות ורבות ביחד ללא אירועי אלימות וכיום דרכיהם נפרדו, והם מצויים בתהליך גירושין.

10. מטעמים אלו עתר בא כוח הנאשם להשית עונש מאסר קצר שתחפוץ את תקופת מעצרו.

11. הנאשם בדברו האחרון אמר את הדברים הבאים: "מצטער שעשיתי ככה. זה לא קל אחרי 12 שנה. זה היה אמוציונלי ובלי כוונה. הילדות בנות 9, 11. אנחנו בהליך גירושין. הייתי בפנים ולא יכולתי לחתום. אני רוצה להתגרש. אין דרך אחרת, אנו גרים בנפרד 3 חודשים".

דיון והכרעה

12. אפתח פרק זה אומר כי עתירתם המשותפת של הצדדים לקביעת מתחם עונש אחד לכלל האישומים מקובלת עליי. עסקינן במעשים דומים שבוצעו במועדים שונים אך הם בוצעו כלפי המתלוננת על רקע

שבר בחיי הזוגיות והליך גירושין. ההלכות שנקבעו בעניין הגדרת המונח "אירוע" ידועות ומוכרות ולא מצאתי לחזור על הדברים (ראו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2021), ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (24.6.2015), ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.2014), 1261/15 דלאל נ' מדינת ישראל (13.9.2015)). לצד זאת, ברי כי על גבולות המתחם לבטא נכונה את ריבוי העבירות, ואופיים וטיבם של האיומים.

קביעת מתחם העונש ההולם

13. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

14. הנאשם פגע במתלוננת, אם בנותיו הקטינות, מי שהייתה בת זוגו משך שנים רבות. הנאשם נקט בלשון איומים כלפיה, זאת בשלושה מועדים שונים. אמנם אין המדובר באיומים מתוכננים שמטרתם להטיל אימה בליבה של המתלוננת, אלא שהם הושמעו בעידנא דרידחא, אולם אין להקל בהם ראש. עסקינן באיומים קונקרטיים וקשים, ומתייחסים במפורש לפגיעה בשלמות גופה וחייה של המתלוננת כמו גם בחייו של הגבר עמו בחרה לנהל קשר רומנטי אותה העת. האיומים המתוארים באישום הראשון, הושמעו פנים מול פנים, בבית המתלוננת, שם אמורה לחוש ביטחון ומוגנות. באישום השני נשלחו האיומים בהודעות קוליות ולוו בשפת רחוב מכוערת. באישום השלישי, הושמעו האיומים ברשות הרבים. לצד זאת יש לתת את הדעת לכך שלא נעשה כל שימוש באמצעי מדגים כדוגמת סכין או כל חפץ אחר לצורך העניין להעצמת ולהמחשת האיומים.

15. מעבר לנתונים אלו, לא ייחסתי משקל לטענות ההגנה ביחס לנסיבות ביצוע העבירות שכן הן אינן בבחינת עובדה מוסכמת על הצדדים וחורגות מההודאה בעובדות כתב האישום המתוקן.

16. למרבה המזל לא פגע הנאשם באופן פיזי במתלוננת, אך כאמור הפגיעה היא בתחושת הביטחון והמוגנות וכאמור אין להקל בה ראש. יתרה על כן, אי אפשר לנתק את ביצוע העבירות במקרה דנן, מתופעת האלימות במשפחה בכללותה אשר הפכה למרבה הצער למכת מדינה. פעמים רבות, מעשי איומים ברף חומרה שאינו גבוה באופן יחסי, הפכו במקרים רבים לחלק בלתי נפרד מסכסוכי גירושין, מתגלים בדיעבד כתמרוז אזהרה מפני ביצוען של עבירות חמורות בהרבה. ראו ע"פ 10756/04 אזולאי נ' מדינת ישראל (7.7.2005):

"עתה יודעים אנו כי עבירות מסוג זה, כשהן מבוצעות בידי אדם המסרב לקבל את החלטתה של האישה להתנתק ממנו, אדם אשר אינו מכיר באוטונומיה שיש לאשה על גופה, ומתייחס אליה כאל רכוש הנתון לשליטתו, יש בהן חומרה מיוחדת. יחס אובססיבי לאשה, והרצון לשלוט בה ולא להתיר לה להתנתק, טומן בחובו סיכון רב. התנהגות כזו המלווה באיומים, באלימות ובהטרדה, המבטאים חוסר נכונות להרפות ורצון להשליט אדנות על אותה אישה, יש בה כדי לסכן את כבודה, את חרותה של האישה, ולא פעם גם את חייה...".

17. לא בכדי התווה בית המשפט העליון מדיניות מחמירה באשר לעבירות המבוצעות במסגרת התא

המשפחתי. ראו: 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.1.2021); ע"פ 3011/17 פרץ נ' מדינת ישראל (31.1.2019).

18. באשר למדיניות הענישה הנהוגה אשר כידוע מהווה כלי עזר ושיקול בקביעת מתחם העונש הראוי. עיין בפסיקה מלמד כי בעת קביעת המתחם נלקחים בחשבון מיהות המאיום והמאיים, הקשר ביניהם, הרקע להשמעת האיומים, קונקרטיים האיום והישנות העבירות. כן ישנה רלבנטיות לשאלה האם נעשה שימוש בחפץ או באמצעי מדגים לצורך המחשת העבירה כמו גם לשאלה האם נלווה למעשה האיום אקט פיזי אליים. במובן זה, אין דין איומים שהושמעו בטלפון כדין איומים שהושמעו פנים אל פנים או בנוכחותם של אחרים, ואין דין איום חד פעמי כדין רצף של איומים. בהתאם לשיקולים אלו, בדרך כלל, נקבע הגבול תחתון של מתחם הענישה במאסר מותנה וזאת במקרים קלים יותר בהם עבירת האיומים עומדת לבדה, ללא אלימות פיזית או שימוש באמצעי מדגים להמחשת האיום. במקרים חמורים, הגבול התחתון עומד על מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 8 או 12 חודשי מאסר ולעתים אף יותר.

19. אבהיר כי חלק מהמקרים שיובאו להלן חמורים בהרבה מעניינו כאן, במובן זה שישנן עבירות נלוות נוספות כגון, אלימות פיזית והטרדות חוזרות ונשנות, הדברים ידועים לבית המשפט ולפיכך מבוצעות התאמות נדרשות. ראו: רע"פ 637/21 הרמן נ' מדינת ישראל (25.2.2021); רע"פ 2014/21 מדינת ישראל נ' חיון (22.3.2021); רע"פ 1491/19 פפיאשווילי נ' מדינת ישראל (10.1.2019); רע"פ 4976/18 ריאני נ' מדינת ישראל (12.8.2018); עפ"ג 64962-07-21 לוי נ' מדינת ישראל (17.1.2022); עפ"ג 42238-08-20 קטייב נ' מדינת ישראל (13.12.2020); עפ"ג 33513-01-15 מדינת ישראל נ' קובלדין (21.4.2015); ת"פ (רחובות) 45944-05-22 מדינת ישראל נ' אלקיים (19.10.2022); ת.פ. (נתניה) מדינת ישראל נ' פלוני (6.9.2022); ת.פ. (נתניה) 1997-09-19 מדינת ישראל נ' שושתרי (18.1.2022); ת"פ 55811-05-19 מדינת ישראל נ' שבתאייב (22.12.2021); ת.פ. (נתניה) 57450-03-19 מדינת ישראל נ' ראובני (5.10.2021); ת"פ 65493-11-20 מדינת ישראל נ' אסי (15.2.2021); ת"פ 38312-08-18 מדינת ישראל נ' ורון (24.2.2020); ת"פ 28482-05-20 מדינת ישראל נ' לוי (4.8.2020); ת"פ 41124-11-17 מדינת ישראל נ' גאזלה (12.7.2020); ת"פ 21260-07-18 מדינת ישראל נ' אלבז (1.7.2020); ת"פ 68426-07-18 מדינת ישראל נ' ברכה (19.10.2020) ות"פ 35111-02-19 מדינת ישראל נ' לזר (19.12.2019).

20. להשלמת התמונה אומר כי עיינתי בפסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה, לביסוס מדיניות הענישה המקובלת, לא מצאתי כי הם רלבנטיים לקביעת המתחם במקרה דנן, בשל שונות הנסיבות וחומרתם הרבה בהשוואה לעניינו. כן אתייחס לרע"פ 1293/08 קורניק נ' מדינת ישראל (25.6.2008), אליו נוהגת המאשימה להפנות, לעיתים קרובות, שכן לטעמי השימוש שנעשה בפסק דין זה שגוי, במיוחד במקרה דנן, ולמותר לציין כי לא די בזהות הוראות החיקוק ללמד על המדיניות הנהוגה ונדרשים, מינימום, קווי דמיון באשר לנסיבות.

21. ראשית, מדובר בפסק דין שניתן מלפני למעלה מעשור, עובר לתיקון 113, מטבע הדברים חסרה התייחסות למתחמי ענישה. שנית, המעיין בכתב האישום, בהכרעת הדין כמו גם בפסק דינו של בית המשפט המחוזי ימצא כי לא זו בלבד שעבירת האיומים נמצאת במדרג חומרה גבוה מאוד, אלא שדובר במסכת איומים, קשים ובוטים. האיומים הושמעו לא רק באוזני המתלוננת אלא בנוכחות הבת המשותפת שהייתה קטינה, וכן באוזני שוטרים, לרבות בעיצומה של חקירה אזהרה. לדוגמה: "אני אארוב לך בחוץ ואהרוג אותך ואני אפוצץ לך את

הפנים ככה שאמא שלך לא תזהה אותך, נמאסת עליי לא יהיה אותך ואז לא יהיו בעיות"; "לאיזה זין אני צריך אותה... אחרי אני במעצר אני עושה את זה מה שהיא אומרת, אתה אחראי אם אני הורג אותה". כמו כן, הנזקים שנגרמו למתלוננת רבים וקשים, היא חששה לחייה, החליפה מספרי טלפון ועברה כתובת מגורים. יתרה מזאת, העיון בגזר הדין ילמד על ניהול הוכחות עד תום, אפס נטילת אחריות או הבנה של המעשים, וכנסיבה לחומרא נקבע כי הנאשם אינו ירא מאיש, ביטא את אלימותו בכוח כלפי המתלוננת בפני גורמים שונים והדגיש כי לטעמו כי המשטרה היא המחולל לאותה התנהגות מצדו. בכדי להעמיד דברים על דיוקם, אף נוסף בית המשפט העליון לא התערב בענישה בין השאר משום שבין לבין הנאשם הודה בשתי עבירות אלימות נוספות כנגד אותה בת זוג. כל אלו, שלא כבעניינו.

22. עתירת המאשימה, במקרה דנן, לטעמי אף אינה מתיישבת עם מדיניות הענישה המוצהרת של יחידת התביעות, לפיהן בנסיבות קלות תעתור המאשימה למתחם שבין מאסר מותנה ועד למאסר קצר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות בעוד שבנסיבות מחמירות, הגבול התחתון יתחיל במאסר קצר שירוצה בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר. העתירה המחמירה במקרה דנן, אף אינה מתיישבת עם הסדרי טיעון המוצגים בבית המשפט מידי יום ביומו, וכוללים עתירה משותפת לעונש מאסר בן מספר חודשים לריצוי בעבודות שירות ורכיבים נוספים. אודה כי לא מצאתי טעם ענייני והמאשימה לא הציגה טעם שכזה, להחמרה בעניינו של הנאשם והרושם שנוצר בלב ההגנה כי ההחמרה נעוצה אך ורק בהיותו של הנאשם במעצר, אינה מופרכת.

23. לאור כל האמור ובהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, במידת הפגיעה בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם בין מאסר קצר ועד ל-14 חודשי מאסר בפועל ורכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשם

24. לא מצאתי כי קיימים שיקולים לסטייה מהמתחם לקולה או לחומרה, לפיכך, יש לקבוע עונשו של הנאשם בתוך המתחם תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין) כדלקמן:

25. הנאשם יליד 1988 אב לשתי בנות קטינות, פרוד מן המתלוננת מזה כשלושה חודשים. אין לחובתו הרשעות קודמות. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ונטל אחריות על מעשיו. היה בהודאה זו לחסוך זמן שיפוטי יקר וחשוב מכך היה בהודאה זו לחסוך את שמיעת עדות המתלוננת. בהקשר זה אציין כי ישנו טעם רב בדברי הסניגור לפיהם ישנם מקרים בהם מתנהלים הליכים מקדמיים שלא לצורך המאריכים את ההליך המשפטי ומעטים המקרים בהם, נאשם מגיע בשלב כה מוקדם, וכבר בדיון ההקראה הראשון מבקש לקבל את הדין מתוך ידיעה שצפוי לעונש מאסר וזאת אף מבלי שגובשה הסכמה לעניין משך התקופה. לטעמי, יש להעניק לכך משקל ראוי בגזירת הדין, שכן יש בהודאה שכזו ללמד על קבלת אחריות מלאה ובלתי מסויגת.

26. באשר להערכת הסיכון להישנות עבירות. אכן, לא מונח בפני בית המשפט תסקיר מבחן, אולם

העדרו אינו יכול לשמש כטענת המאשימה כנסיבה שיש בה להחמיר את מצבו של הנאשם, ויש שייאמרו כי עצם העלאת הטענה היא מקוממת.

27. נזכיר מושכלות יסוד, תסקיר המבחן מהווה כלי עזר בידי בית המשפט לעניין קביעת העונש, הוא אינו בבחינת כלי עזר בידי המאשימה להעריך את רמת הסיכון להישנות עבירות והוא לא נועד לסייע בידיה לקבוע את מתחם הענישה להבדיל מקביעת העונש בתוך המתחם. תסקיר המבחן הוא בבחינת פריווילגיה בידי של נאשם בעיקר לצורך קידום הליכי טיפול ושיקום. באם היו נתונים המצביעים על הליך שיקום מיטבי, הדבר היה נזקף לטובת הנאשם, ובמקרים המתאימים היה באלו אף להצדיק סטייה ממתחם הענישה ההולם. לצד זאת, אי אפשר להתעלם מהעובדה כי האפשרויות הטיפוליות העומדות בפני נאשם בהיותו מאחורי סורג ובריה, מוגבלות.

28. ובענייננו, שופט המעצרים, מצא אף מבלי להזדקק לתסקיר מבחן כי המסוכנות הנשקפת מהנאשם אינה גבוהה ואינה מחייבת הותרתו במעצר. אך ורק משום חוסר היכולת לעמוד בתנאי השחרור נתון הנאשם במעצר תקופה לא מבוטלת ולראשונה בחייו. בהינתן מתחם הענישה, הרי תקופת המאסר הצפויה היא שיקול רלבנטי בהחלטה בדבר קבלת תסקיר, בפרט שלאור העומס המוטל על שירות המבחן רב, הצפי לקבלת תסקיר עולה על תקופת המאסר הצפויה. לכן, העדר תסקיר מבחן אינו יכול ולא צריך לשמש נסיבה לחומרה.

29. עוד יוער כי מצופה היה מהמאשימה לקבל את עמדתה של המתלוננת עובר למועד הטיעון לעונש, ומצב דברים בו קולה של נפגעת העבירה אינו נשמע, אינו ראוי ועומד בניגוד להוראות חוק נפגעי עבירה כמו גם לפסיקה הנוהגת.

30. בהינתן המקובץ מצאתי כי מעשיו של הנאשם אשר הטילו פחד ואימה על המתלוננת, מחייבים הטלת עונש מוחשי וממשי שיהיה בו כדי להלום את חומרתם, להמחיש לנאשם את משמעותם והפסול במעשיו ולהרתיעו מפני חזרה על מעשיו. למותר להזכיר את חובתו של בית המשפט להגן על קורבנות אלימות בכלל ועבירות במשפחה בפרט ואת החומרה היתרה בעבירות אלימות, לרבות איומים של גבר כלפי בת זוגו. עם זאת, לא אמצה עמו את הדין וזאת משום ההודאה המלאה ונטילת האחריות ומשום שמעולם לא עמד לדין ולא ריצה עונש מאסר.

תוצאה

31. לאור כל האמור אני גוזרת על הנאשם את העונשים שלהלן:

א. 3 חודשי מאסר בפועל.

ב. 6 חודשי מאסר שאותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג פשע.

ג. 3 חודשי מאסר שאותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות

מסוג עוון לרבות איומים.

ד. קנס בסך 900 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 3 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.9.2023.

ה. פיצוי למתלוננת בסך 1,800 ₪. הפיצוי ישולם עד לא יאוחר מיום 1.10.2023.

מוסבר לנאשם כי עליו לפנות למרכז לגביית קנסות לצורך קבלת שוברי הקנס. כן הוסבר לנאשם כי אפשר לשלם את הקנס, כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנס, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- כרטיס אשראי באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il
- באמצעות המוקד שירות טלפוני (מרכז גביה) טלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- במזומן בכל סניף של בנק דואר בהצגת תעודת זהות בלבד.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן צו כללי למוצגים.

ניתן היום, ט' אב תשפ"ג, 27 יולי 2023, בהעדר הצדדים.